

Bir kahverengi kömür madeni yangınından çıkan kül

Toplum bilgilendirme belgesi

The Department of Health and Human Services , bir kahverengi kömür madeni yangını sırasında veya sonrasında küle maruz kalma olasılığına ilişkin kendi sağlığını ve bakımınızdaki herhangi birinin sağlığını korurken ne yapmanız gerektiğini bilmeniz için bu genel bilgiyi hazırlamıştır.

Belirli bir yangın veya acil durumla ilgili bilgiye ilişkin olarak, güncellemeler için yerel acil durum radyo istasyonunuzu dinleyin veya şu adresi ziyaret edin : www.emergency.vic.gov.au

Bir acil durum mahallindeyseniz, ambulans görevlileri, polis veya itfaiye servisleri gibi acil durum hizmetlerinin talimatlarını daima izleyin.

Bir kahverengi kömür madeni yangınından çıkan küle ilişkin önemli noktalar

- Kül, kahverengi kömür yanarken üretilir. Kül, kalsiyum, alüminyum, potasyum, sodyum, demir ve magnezyum oksitleri ve bazı durumlarda kükürt oksitleri içerir.
- Kül parçacıkları, yangın yakınındaki yerlere dumandan düşer. Kül, yüzeylerde görülebilen ince bir tozdur.
- Akciğerlere nefes yoluyla geçemeyecek kadar fazla büyük olmalarına rağmen, kül parçacıkları, gözler, burun veya boğazda bölgesel tahrişe neden olabilir. Bu etkileri hızlı bir şekilde çözmek gerekir. Olmazsa, 1300 60 60 24 numaralı telefonda NURSE-ON-CALL'u arayın veya tıbbi yardım isteyin.

Bir kahverengi kömür madeni yangınından çıkan dumana ilişkin önemli noktalar

- Bir kahverengi kömür madeni yangınından çıkan dumanda ince parçacıklar, su buharı, karbon monoksit, karbon dioksit ve nitrojen oksitler içeren gazlar bulunur.
- Latrobe Valley'in dışındaki bir kahverengi kömür madeni ateşinden çıkan duman, ayrıca kükürt oksitleri de içerebilir.
- Ne yapmanız gerektiğine ilişkin düzenli güncellemeler için yerel acil durum radyo istasyonunuzu dinleyin veya şu adresi ziyaret edin : www.emergency.vic.gov.au
- Astım dahil, kalp ve akciğer sorunları olanlar, çocuklar (14 yaşına kadar), gebe kadınlar ve 65 yaşından büyük olanlar, duman içinde nefes almanın etkilerine karşı daha duyarlıdır.
- Eğer bir kalp veya akciğer hastalığınız varsa, ilaçlarınızı reçeteye uygun olarak alın. Astım hastaları, kendi kişisel eylem planlarını takip etmeli ve rahatlatıcı ilaçlarını el altında bulundurmalıdır.
- Sizin ya da bakımınızdaki herhangi birinin dumana maruz kalmakla ilgili olabilecek belirtiler yaşaması durumunda, 1300 60 60 24 numaralı telefonda NURSE-ON-CALL'u arayın veya tıbbi yardım isteyin.
- Solunum güçlüğü, hırıltılı solunum veya göğüste daralma hissi çeken biri, acilen tıbbi yardım istemelidir – 000 numaralı telefonu arayın.

Victoria'daki kahverengi kömür hakkında

Kömür, bitki örtüsü katmanlarının binlerce yıl boyunca birikmesi sonucu oluşur.

Viktorya kahverengi kömürü genellikle yüksek bir oranda su, düşük bir oranda kükürt ve düşük oranlarda kirletici maddeler içerir.

Victorian kahverengi kömürü, diğer kömür çeşitleriyle kıyaslandığında, yanarken daha az kül üretir.

Latrobe Valley kahverengi kömürü, çok düşük oranda kükürt içeriğine sahiptir (kuru ağırlığı % 5'den daha az). Anglesea and Bacchus Marsh kahverengi kömürü kükürt içerir (kuru ağırlığı %4).

Kahverengi kömür dumanında neler vardır?

Her kömür madeni ateşinin boyutu, yanma süresi ve ürettiği duman ya da kül miktarı farklıdır.

Halka açık alandaki duman ve kül miktarı hava koşullarına ve kişilerin yaşadığı ve çalıştığı yerin yangına ne kadar yakın olduğunu bağlıdır.

Bir kahverengi kömür madeni yangınından çıkan duman:

- hava kalitesini düşürebilir ve insan sağlığını etkileyebilir.
- içinde ince parçacıklar, su buharı, karbon monoksit, karbon dioksit ve nitrojen oksitleri içeren gazlar ve bazı durumlarda kükürt oksitleri bulundurulur.
- ince duman parçacıklarından daha büyük kül parçaları içerir.

Kahverengi kömür külünde neler vardır?

Bir kahverengi kömür madeni yangınındaki kül:

- genelde dumanla birlikte mevcuttur.
- Tamamıyla yanmamış büyük parçacıklardan oluşur ve havadan yüzeylere ince bir toz olarak düşer.
- çoğunlukla kalsiyum, aliminyum, potasyum, sodium, demir ve magnezyum oksitleri içerir.
- şöminelerde bulunan küle benzer.

Bir kahverengi kömür yangını esnasında duman, sağlığı nasıl etkileyebilir?

Dumanın sağlığını nasıl etkileyeceği, yaşınıza, herhangi bir sağlık sorununuz olup olmadığına, dumanlı koşullarda ne kadar aktif kaldığınıza, dumanın hangi maddeleri içerdiğine ve ne kadar süre dumana maruz kaldığınıza bağlıdır

Astım dahil, kalp ve akciğer sorunları olanlar, çocuklar (14 yaşına kadar), gebe kadınlar ve 65 yaşından büyük olanlar, duman içinde nefes almanın etkilerine karşı daha duyarlıdır.

Eğer bir kalp veya akciğer hastalığınız varsa, ilaçlarınızı reçeteye uygun olarak alın.

Astım hastaları, kendi kişisel astım eylem planlarını takip etmeli ve rahatlatıcı ilaçlarını el altında bulundurmalarıdır.

Sizin ya da bakımınızdaki herhangi birinin dumana maruz kalmakla ilgili olabilecek belirtiler yaşaması durumunda, 1300 60 60 24 numaralı telefonda NURSE-ON-CALL'u arayın veya tıbbi yardım isteyin.

Birinin solunum gücünü, hırıltılı solunum veya göğüste daralma hissi çekmesi durumunda, 000 numaralı telefonu arayın.

Bir kömür madeni yangını esnasında kül sağlığı nasıl etkiler?

Kömür madeni yangınları duman ve kül üretir.

Akciğerlere nefes yoluyla geçemeyecek kadar fazla büyük olmalarına rağmen, kül parçacıkları, gözleri, burnu veya boğazı tahriş edebilir.

Düşen külden uzaklaştıktan sonra, bu etkiler hızlı bir şekilde çözülmezse, tıbbi yardım isteyin.

Bir kahverengi kömür madeni yangını esnasında sağlığı korumak için ne yapabilirim?

Kül

Kül ile temas ederseniz, ellerinizden, yüzünüzden ve boynunuzdan gerektiği gibi yıkayarak çıkarın. Gözünüze kül girerse, hafifçe temiz suyla yıkayın.

İyi hijyen uygulaması – yüzeyleri sabun ve su ile silin.

Duman

Bir yangın esnasında, hava kalitesine ve ne yapmanız gerektiğine ilişkin güncellemeler için yerel acil durum radyo istasyonunuzu dinleyin veya şu adresi ziyaret edin : www.emergency.vic.gov.au

Dumanlı koşullarda, açık havada fiziksel egzersizden veya ağır fiziksel aktivitelerden kaçınınız. Halihazırda kalp ve akciğer sorunu olanlar, mümkün olduğunca dinlenmelidir.

Bir yangın tehlikesi altında değilseniz, içerde mümkün olduğunca dumandan uzak kalın. Kapı ve pencereleri kapalı durumda tutun.

Hava sıcaksa ve klima kullanıyorsanız, 'devir daim' veya 'havayı yeniden kullan' ayarlarına geçiş yapın. Bu, içeriye giren duman parçacıkları miktarını azaltır.

Eviniz rahat değilse ve bunu yapmak güvenliyse dumandan uzaklaşmayı düşünün. Dumandan etkilenmemiş bir bölgeyi veya kütüphane, toplum merkezi ya da alışveriş merkezi gibi klimalı yerel bir binayı ziyaret edin.

Eğer bunu yapmak güvenli ise, yaşlı komşu veya ekstra yardıma ihtiyacı olabileceğini düşündüğünüz diğer kişileri kontrol edin.

Ya bir yüz maskesi takmak?

Dışarıda çalışmak durumunda olmadığınız sürece, dumandan uzakta, içeride kalmak daha iyidir

Sıradan kağıt toz maskeleri, mendiller veya bandanalar, büyük kül parçalarına maruz kalmanızı azaltabilir, ancak sizi ince duman parçacıklarından ya da gazlardan korumazlar.

Özel yüz maskeleri (P2), ince duman parçacıklarını solunum yoluyla içe çekme konusunda daha iyi koruma sağlar.

P2 maskesi kullanmaya karar vermeden önce, şunları unutmayın:

- sıcak ve kullanması rahat olmayabilir ve normal bir şekilde nefes almayı zorlaştırabilir
- halihazırda bir kalp veya akciğer hastalığı olanlar, kullanmadan önce tıbbi yardım istemelidir
- sakalı olan biri için sızıntıyı önleyecek bir özellik sağlamaz
- bir çocuğun yüzüne göre tasarlanmamıştır.
- sizi karbon monoksit gibi gazlardan korumazlar.

Bir kahverengi kömür yangını sonrası kül, sağlığımı etkileyebilir mi?

Yangın çıktığında, yangın yerinin yakınındaki yüzeylerde ince tozlu kül görülebilir.

Kahverengi kömür külü genelde çok tehlikeli değildir, ancak cilde veya göze temasını veya olası tahrişi önlemek için herhangi bir külü temizlemek önemlidir

Külü temizlemek

İyi hijyen uygulaması – içerdeki yüzeyleri su ile silin. Yüzeyi kaplayan tabaka gözle görülebilirse, sabun ve suyla yıkayın.

Alan temizlenene kadar küçük çocukların külün yakınında oynamalarını önleyin.

Temizleme çalışmalarına ilişkin yerel belediyenizden daha fazla tavsiye isteyin.

Evde beslediğim hayvanların sağlığından endişeliyim. Ne yapmam gerekir?

Dumanlı koşullarda ve bunu yapmanız uygunsa, evde beslediğiniz hayvanları beraberinizde içeri alın.

Evde beslediğiniz hayvanların sağlığından herhangi bir endişe duyuyorsanız, bölgenizde bulunan veterinerine danışın.

Hayvanlarımın sağlığından endişeliyim. Ne yapmalıyım?

Hayvanlarınızın sağlığına ilişkin herhangi bir endişeniz varsa, bir veterinerine veya Department of Environment, Land, Water and Planning Customer Service Centre Müşteri Hizmetleri Servisine 136 186 numaralı telefondan danışın.

Yağmur suyu tankımdan su içebilir miyim?

Şebeke suyu için. Su tankınız varsa ve suyun tadı, görüntüsü veya kokusu normal değilse, içmek, banyo almak veya evde beslediğiniz hayvanlar için kullanmayın.

Daha fazla bilgi için, yerel belediyenizdeki Çevre Sağlık Görevlisi veya Department of Health and Human Services ile iletişime geçin.

Kömür madeni yangınından çıkan kül, bahçemdeki bitkileri etkileyebilir mi?

Genellikle bahçe için iyi olmasına rağmen, yoğun bir kül birikimi bitkileri havasızlıktan öldürebilir, büyümelerini ve hayatta kalma sürelerini kısıtlayabilir.

Üzerinde kül varsa bahçemden sebze, meyve veya şifalı otlardan yiyebilir miyim?

Yiyeceklerin güvenli olup olmadıklarına karar verirken daima sağduyunuzu kullanın. Sebzeler, meyveler ve şifalı otlar yemeden veya pişirmeden önce çok iyi bir şekilde yıkanmalıdır.

Ürünlerinizden yemek istemiyorsanız, etkilenen bitki örtüsü çürüğe ayrılabilir ve kompostlanabilir.

Evim duman kokuyor. Ne yapmalıyım?

Yangın söndükten sonra, eviniz duman kokuyorsa:

- evinizi güneşlendirin ve havalandırın
- yumuşak mobilyaları güneş ışığı altında havalandırın
- içerdeki yüzeyleri su ile silin. Yüzeyi kaplayan tabaka gözle görülebilirse, sabun ve suyla yıkayın.

Ya dışarıda kalan giysiler?

Dumanlı koşullarda giysiler çamaşır ipindeyse, duman kokusunu ve hassas ciltleri tahriş edebilecek olası külleri temizlemek için çamaşırları tekrar yıkayın. Eğer hala duman varsa, çamaşırları içeride ya da kurutma makinasında kurutun.

Daha fazla bilgi

Vic Emergency

Belirli olaylar ve acil durumlara ilişkin daha fazla bilgi için şu adresi ziyaret edin : www.emergency.vic.gov.au

Yerel acil durum radyo istasyonu

Belirli olaylar ve acil durumlara ilişkin güncel bilgiler için yerel acil durum radyo istasyonunu dinleyin.

NURSE-ON-CALL

Kayıtlı bir hemşireden, günde 24 saat, haftanın 7 günü acil sağlık önerileri almak için 1300 60 60 24 numaralı telefonu arayın.

Department of Health and Human Services

Bir kahverengi kömür madeni yangınından çıkan duman veya külün sağlık üzerindeki etkileri veya yağmur suyu tankının su kalitesi ile ilgili daha fazla bilgi için, iş saatleri içinde 1300 761 874 numaralı telefonu arayın.

Environment Protection Authority Victoria

Hava kalitesine, bu yangının çevre veya ulaşım üzerindeki diğer etkilerine ve kahverengi kömür madeni yangınlarından çıkan küllerin ortadan kaldırılmasına ilişkin daha fazla bilgi, EPA Victoria'nın 1300 372 842 numaralı telefonunda mevcuttur

Yerel yönetim

Temizleme çalışmalarına ilişkin güncellemeler veya yağmur suyu tankı su kalitesi hakkında tavsiyeler için yerel belediye ile görüşün.

Bu yayını erişilebilir formatta almak için, gerekirse 13 36 77 National Relay Service'i kullanarak 1300 761 874 numaralı telefonu arayın veya şu adrese email gönderin: environmental.healthunit@dhhs.vic.gov.au

Victoria Hükümeti, 1 Treasury Place, Melbourne tarafından yetkilendirilmiş ve yayınlanmıştır.

© Victoria Eyaleti, Department of Health and Human Services Kasım 2016.